

Disertační práce Mgr. Roberta Šámala

On XY mappings

Tension-continuous and related types of mappings

Práce je zevrubná studie zobrazení mezi grafy dávajících do vztahu tense (T) a flows (F - radši neužívám slova "toky", protože ty jsou také od "t"). Odtud je i název práce: v XY -zobrazení dosadte za X resp. Y některý ze symbolů T, F ; tak např. FT -zobrazení $f: G \rightarrow H$ je takové, že pro každou tensi ϕ na H je $\phi \circ f$ flow na G .

Kapitola první (jejíž první paragraf slouží též jako úvod celé práce a podává přehled výsledků) je věnována definicím a odvozením základních vlastností definovaných pojmů; i u těchto základních vlastností jsou však potřeba netriviální úvahy. Najdeme zde též několik zajímavých příkladů a užitečný přehled literatury.

Kapitola druhá pojednává o vztahu TT -zobrazení na jedné straně, a klasických grafových homomorfismů a antihomomorfismů na straně druhé. TT -zobrazení jsou zobrazení f hran do hran; jde teď o to, kdy existují zobrazení vrcholů do vrcholů s vhodným vztahem k zobrazení f . Graf G je zleva homotensní je-li pro každý graf H bez smyček každé TT -zobrazení indukované vhodným zobrazením vrcholů (podobně zprava homotensní grafy se zobrazeními $H \rightarrow G$). Autor ukazuje, že homotensních grafů je mnoho (exponenciálně mnoho vzhledem k počtu vrcholů), předkládá pěknou postačující podmínku a také nutnou podmínku pro levou homotensii, pro pravou homotensii má dokonce nutnou a postačující podmínku.

V kapitole třetí se autor zabývá (před)uspořádáním třídy grafů relací existence TT -zobrazení. Zejména zde jde o podmínky Ramseyova typu, o hustotu tohoto předuspořádání, a o otázku universalit.

Kapitola čtvrtá je věnována řešení následujícího problému. Je dán graf stupně nejvýš 3 s dostatečně velkým obvodem (zde s obvodem aspoň 17). Je ho možno obarvit pěti barvami tak, aby každá třída barevnosti byla bipartitní? Odpověď získaná počítačově podpořeným důkazem je kladná, a je tak učiněn, kromě jiného, pokrok v Nešetřilově problému o kubických grafech a zobrazeních do pěticyklu.

Kapitola pátá se týká zejména pokrytí grafu řezy. To opět souvisí s TT -zobrazeními a homomorfismy grafů. Jsou zde nalezeny souvislosti s jistým typem chromatického čísla ($\chi_q(G)$) a dokázána řada zajímavých vztahů.

Až dosud šlo především o TT -případ. V kapitole šesté se autor zabývá FF - a FT -zobrazeními. FF -případ je uveden do souvislosti s Petersenovým barvením, a FT pak s otázkami kolem dvojných pokrytí cykly (CDC).

Konečně v kapitole sedmé autor uvádí řadu dalších výsledků, které se týkají XY -zobrazení, ale nehodily se do žádného z předtím probíraných okruhů otázek.

Jedná se o vynikající práci plnou nových zajímavých a netriviálních výsledků, které přispívají k rozvoji oboru. Metody jsou často originální a i styl je zralý; pořadí faktů je voleno uvážene, práce se dobře čte, a při publikacích výsledků (k nimž nepochybně dojde) nebude potřeba mnoho úprav (kromě samozřejmého "článekového" rozvržení).

Závěrem chci ještě pochválit i pečlivost konečné úpravy. Samozřejmě k nedopatření došlo (při přepisování např. bylo zaměněno H za G' v definici 1.2.1), ale to se stane vždy i při největší pozornosti.

Na základě uvedených skutečností mohu konstatovat, že práce prokazuje předpoklady autora k samostatné vědecké práci, že splňuje požadavky na disertační práce kladené, a mohu vřele doporučit, aby Mgr. Robertu Šámalovi byl po úspěšné obhajobě

udělen titul PhD.

Květen 2006

